

# اگر داوری ها درست باشد...

## خبر

### فیلم هایی برای دیدن

کتاب هایی هست برای خواندن. و کتاب هایی هست برای نخواندن به زعم من. که برخی معتقدند هر کتابی را باید خواند. فیلم هایی هست برای دیدن. و فیلم هایی هست برای ندیدن به زعم من. که برخی معتقدند هر فیلمی را باید دید. برخی فیلم ها را همه جا می توان دید. این دسته فیلم هایی اند که به نمایش عمومی درآمده اند، برخی هنری اند، برخی تجاری. اما فیلم هایی هست که هر جایی نمایش داده نمی شود، فیلم های مستند، فیلم های تخصصی. و اینجا (جشنواره چهارم دوربین، نت، فرهنگسرای رسانه) مکانی است برای تماشای فیلم هایی که هر جایی نمایش داده نمی شود، فیلم هایی ساخته عکاسان، فیلم هایی درباره عکاسی. این فیلم ها به زعم من از دسته فیلم های هنری اند، اما فیلم هایی که لذت دیداری دارند، اما این تنها ویژگی شان نیست. این فیلم ها مطالبی دارند برای آموختن. (هر چند که برخی فیلم های به نمایش درآمده، حتی فیلم هم نبود، تعدادی عکس بود و یک مصاحبه، مناظری زیبا بدون سناریو) چند تایی فیلم بود که مخاطب را میخکوب کرد، او را خندان، یا واکنشی برانگیخت. عکاسانه، یکی از آن ها بود؛ فیلمی درباره عکاسی حرم امام هشتم. عکس ناتمام، فیلمی بود درباره زندگی بهمن جلالی، عکاس پیشکسوت که اغلب او را با عکس های دوران انقلاب می شناسند. روایت معجزه، مخاطب را با نمایش نجات یک انسان، میخکوب کرد. مولتی مدیاهایی به نمایش درآمد که کم از فیلم نداشت. و فیلمی که شاید از همه زیباتر بود؛ «عکاس جنگ». فیلمی که جمله ای از «رابرت کاپا»، همه مفهوم آن را در برمی گرفت: «اگر عکس هایت زیاد خوب نشده اند برای این است که به سوژه ات نزدیک نشده ای.»

این فیلم ها برای دیدن بودند، اما مطالبی برای آموختن داشتند. و شاید کم ترین جمله ای که به خاطر لذت سرشار تماشای آن ها و خطاب به برگزار کننده جشنواره می توان گفت: خسته نباشید

حداد عادل و ضرغامی در آن هستند، یا عکس احمدی نژاد.

### عکاسان مطبوعاتی ما چه قدر نگاه متفاوت دارند؟

ما عکاسان مطبوعاتی خیلی خوبی داریم که متفاوت می بینند مثل حسین فاطمی و سجاد صفری. اما چیزی که در متفاوت عکس گرفتن تاثیر گذار است، خبرگزاری هاست. مسئولان خبرگزاری ها به تازگی متفاوت دیدن و بهتر دیدن را پذیرفته اند، روزنامه ها هم همینطور.

### این نگاه در خبرگزاری ها و روزنامه ها از چه زمانی شکل گرفته؟

نپذیرفتن عکس های متفاوت در خبرگزاری های همه دنیا وجود داشت و مختص ایران نبود. عکسی که من پنج سال پیش به خبرگزاری رویترز تحویل می دادم، باید عکسی صاف، شق و رق و کاملا خبری می بود. از یکی - دو سال پیش، این اتفاق یعنی پذیرفتن عکس هایی با دید هنری، در خبرگزاری ها شکل گرفت. در ایران هم به همین شکل بود.

### داوران جشنواره های عکاسی، چه قدر متفاوت دیدن را پذیرفته اند؟

آخرین باری که من به جشنواره ای عکس دادم، دوسالانه عکس بود. داوران این جشنواره، صد در صد به متفاوت دیدن اهمیت دادند، اما طوری درباره عکس ها قضاوت کرده بودند که احساس می شد ترسیده اند اگر عکسی را رد کنند، دیگران

### بهناز شیربانی |

تازه از سفر افغانستان بازگشته. هنوز غبار از تن نگرفته که برای برگزاری کارگاه آموزشی دعوت می شود. او «مرتضی نیکوبدل» عکاس خبرگزاری رویترز است. آنچه درباره اش آموزش می دهد، خلاقیت بصری در عکاسی مطبوعاتی است. او پیش از هر چیز به نگاه متفاوت در عکاسی اشاره می کند.

### نکته ای که پیش از همه در کارگاه آموزشی خود برگزار کردید، نگاه متفاوت عکاس بود. می خواهیم بدانم آیا این نگاه متفاوت در عکس های به نمایش درآمده در نمایشگاه وجود داشت؟

من افغانستان بودم و متأسفانه هنوز عکس های نمایشگاه را ندیده ام. عکس های حذف شده را که در فرهنگسرای رسانه به نمایش درآمده، چه طور؟ آن ها را دیده اید؟

### بله. خوب، این نگاه متفاوت در عکس های حذف شده، وجود داشت؟

تفاوت در همه این عکس ها هست. مثلاً در عکسی که حباب ها جلو صورت عکاس قرار گرفته، عکاس، ضمن انتخاب زاویه مناسب، متوجه بوده که حباب ها جلو چشم عکاس قرار نگیرد. گاهی این تفاوت در واکنش سوژه وجود دارد مثل عکسی که



عکس: بهناز شیربانی